

Bláznivý čin

Proč trápíte tu ženu? Vykonalala dobrý skutek. (Mt 26:10)

1. čtení: Deuteronomium 15:7-11

Hlavní čtení: Matouš 26:1-13

ROZUMNÉ ROZHODNUTÍ? ZLO JE TO!

Milí bratři, milé sestry,

na jedné straně barikády stojí velekněží a starší lidu. Představitelé židovského národa. Ti se právě usnesli, že se Ježíše zbaví nadobro. Že ho připraví o život. Jen to nesmí proběhnout při velikonočních svátcích. To by si proti sobě poštváli jeho stoupence a příznivce, kterých bude v Jeruzalémě o svátcích hodně. Ulice a náměstí svatého města budou prskat ve švech. Hlava na hlavě. A svátky se mají slavit v klidu a v pohodě. Oslavovat Hospodina za jeho osvobodivé skutky je třeba bez jakýchkoli zádrhelů. A protože Ježíš už dávno není jen soukromou osobou, kterou skoro nikdo nezná, je třeba se ho zbavit chytře. Lstivě. Pokud možno tajně. Zkrátka aby to nevzbudilo příliš velikou pozornost.

Z pohledu těchto vůdců jde o rozumné rozhodnutí. Ježíš je rouhač. Když se ho zbaví, Pána Boha to nerozčílí. Naopak to Nejvyššího musí potěšit. O jednoho potíživistu méně. Bůh se bude radovat. Velekněží a starší lidu se budou radovat ještě víc. Dospěli přece k rozumnému, politickému, pragmatickému řešení problému zvaného Ježíš. A když to lidé přejdou bez povšimnutí, pak bude všechno v pořádku.

Ovšem je tomu přesně naopak: Boha to rozhněvá. Vždyť je to vražda, a ne poprava. Je to justiční vražda, kterou ti lidé chystají. Je to proces s nevinným člověkem založený na křivých obviněních podplacených svědků. A co víc? Je to proces se svatým Božím Synem.

Bratři a sestry, když je něco rozumné, ještě to neznamená, že je to automaticky správné a dobré. I náš lidský rozum je omezený, ba dokonce ovlivněný hříchem. Můžeme jednat na základě rozumného a pragmatického uvažování, a přesto můžeme sejít na scesti. Přesto můžeme napáchat mnoho zla.

HLOUPOST? MARNOST? DOBRÝ SKUTEK!

Na druhé straně barikády stojí žena. Na rozdíl od zaslepených a zlých obránců židovské víry, na rozdíl od těchto „sloupů“ židovství, její jednání na první pohled nevypadá vůbec rozumně, natož pak promyšleně. Tomu, co udělala, neporozuměli ani samotní apoštolové, nejbližší spolupracovníci Pána Ježíše. Z čista jasna vezme drahou nádobku drahého oleje a vylije ji na hlavu jejich Mistra. Okamžitý nápad? Nedomyšlený čin? Zkrat? Nebo jí normálně přeskočilo? Zbláznila se? Zřejmě ano, podle učedníků. Oni to její jednání považují za bláznivý čin bláznivé ženy. Ale Ježíš ji brání:

- *Proč trápíte tu ženu? Vykonalala dobrý skutek.*

Dobrý skutek, který i ti nejpozornější považují za čiré bláznovství. A na druhé straně vysloveně zlý skutek, který mnozí považují za výsledek do detailu promyšlené úvahy. Ale my se už budeme soustředit jen na tu ženu. To nám ostatně i Pán Ježíš vřele doporučuje, když říká:

- *Amen, pravím vám, všude, po celém světě, kde bude kázáno toto evangelium, bude se mluvit na její památku o tom, co ona učinila.*

Došlo k tomu zřejmě pouhé dva dny před Ježíšovým ukřižováním v Betanii. Ve vesnici, která je od Jeruzaléma jen co by kamenem dohodil. Konkrétně v domě Šimona Malomocného. Kdo to byl, ten Šimon Malomocný? To nevíme. Zřejmě ale někdo, kdo svého času trpěl nemocí zvanou lepra. V zásadě se nabízejí čtyři možnosti. Buď se Šimon uzdravil. Nebo ho uzdravil přímo Pán Ježíš. Nebo ten člověk už odešel k Pánu a jeho dům zdědil či koupil někdo jiný. Anebo dožívá se svou nemocí někde za městem a dům se po něm už jen jmenuje. Každopádně takový člověk nemohl být nemocný a zároveň přítomný ve svém domě, v blízkosti dalších lidí. Vždyť se tam právě nakvartýrovala celá Ježíšova parta, která by se od něj mohla nakazit! Někteří vykladači tvrdí, že to mohl být otec Marie a Marty, které spolu s Lazarem žily právě v Betanii. Evangelista Jan totiž vypráví, že ta žena, která Ježíše pomazala vzácným olejem, byla Marie. Sestra Lazara, kterého Ježíš vyvedl z hrobu. (J 11:2; 12:1-8)

Ježíš spolu s učedníky právě stoloval, když se tam objevila ta žena. Měla v ruce krásnou a drahou nádobu. Lahvičku plnou drahého a voňavého oleje. Byl to velice drahý parfém. Možná se jednalo o celé její věno, které jí věnoval její otec ke dni její svatby. To se tehdy tak dělávalo. Drahý a vzácný olej si říkal o drahou a vzácnou nádobu. Drahou kytaru přece taky nebudu nosit v igelitovém obalu, ale v pořádném kufru!

Mělo to však jeden háček: Tyto nádobky nemívaly žádný špunt. Aby se tedy majitelka dostala k obsahu té lahvičky, musela ulomit hrdlo. A pak jednorázově použít tu vzácnou voňavku. A tak bylo třeba si dobře rozmyslet, kdy a jak, na co či na koho vlastně chci ten obsah použít.

Ta žena se rozhodla. Ulomila hrdlo drahé lahvičky a vylila ten drahý parfém na Ježíšovu hlavu. Potřela jím jeho hlavu, jeho vlasy.

Ovšem tím si žádné uznání nevysloužila. Ježíšovi učedníci nejsou vůbec nadšení. Představuji si, jak Petr obrací oči v sloup, Jidáš se chytá za hlavu, Jakub s Janem nevěřičně kývají hlavou ze strany na stranu a u toho z nich vyleze: *Ty bláho, to snad nemyslí vážně!* Oni jsou vysloveně naštvaní. Rozhořčení a rozhorlení říkají:

- *Nač taková ztráta?*

To, cos provedla, je totální blbost. Jinak se to snad ani nezvat nedá. Marnost marnivé ženy. To je hloupost, a nic jiného. Hloupost, která je všechny přišla velice draho. Podobně se hněvají rodiče, když si dítě na výletě koupí drahou hračku. *Takových máš doma plný pokoj*, slyší dítě od svých rodičů. *Raději sis ty peníze měl ušetřit na něco užitečného.* A když si dítě nakonec prosadí svou, rodiče si mezi sebou jen vymění nechápavé pohledy a řeknou: *Taková ptákovina!* Totéž dělá někdy žena svému muži. Nebo muž své ženě. Když si jeden koupí něco, co ten druhý považuje za vyhazování peněz z okna. Mnozí z vás to dobře znají. Nad kolika knihami moje žena už v životě koulela očima a ptala se u toho: *To sis nemohl koupit jen jednou knihu? A ty knížky, které ti přivezli minulý týden, už jsi přečetl, jo?*

Učedníci to nemyslí špatně. Stejně jako moje drahá manželka. Apoštolové to myslí dobře. To se jim musí nechat. Vyplýtvat celou nádobku velice drahého oleje na jednu hlavu, byť na „hlavu pomazanou“, na hlavu a vlasy Pána Ježíše – to je luxus, který si nemohli dovolit. Proč? Chtěli snad ten olej prodat a koupit si za něj dvanáct kusů pizzy, bečku piva a pak hromadný zájezd na Kanárské ostrovy? Ne! Jejich úmysl byl vznešenější. Oni nemysleli na sebe. Oni mysleli na druhé. Na potřebné lidi, kteří kolem nich žili. Na ty, kteří nemají co do úst a co na sebe. Na ty, kteří jsou existenčně závislí na jejich dobrodiní. Na chudé. Na sirotky. Na vdovy. Copak to není vznešený plán? Copak to není bohu libý záměr? Copak to není výraz pravé a čisté zbožnosti? Jakub prohlašuje:

- *Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa.* (Jk 1:27)

Proto učedníci tak vyvádějí!

- *Mohlo se to prodat za mnoho peněz a ty dát chudým!*

Podle evangelisty Jana ta nádobka měla cenu 300 denárů. (J 12:5) Jen pro představu: Takové peníze vydělal dělník zhruba za jeden rok práce! Možná se učedníci chtěli Pánu Ježíši i trochu zavděčit. Možná se dokonce domnívali, že jim ten „svatý hněv“ Ježíš schválí. Že jim za takovou úvahu zatleská. Přece i Pánu Ježíši bylo líto zástupů, když neměly co jíst. A nasýtil je všechny chlebem a rybami. Bylo mu líto i slepých žebráků u cesty. A tak jim vrátil zrak, aby se o sebe zase mohli postarat. Učedníci možná čekali, že jim jejich Mistr řekne: *Dobře, vy! Je vidět, že jste se toho ode mně už dost naučili.*

Ale Pán Ježíš to neřekl. Nepochválil je. Naopak je vlastně tak trochu pokáral.

- *Proč trápíte tu ženu? Vykonal dobrý skutek. Vždyť chudé máte stále kolem sebe, mne však nemáte stále. Když vylila ten olej na mé tělo, učinila to k mému pohřbu.*

Nevíme, jestli ta žena tušila, že Ježíše maže k jeho pohřbu. Pravděpodobnější je, že ho mazala drahým olejem proto, že v něm viděla Krista. Tedy Mesiáše. Pomazaného, kterého je třeba pomazat. Bohem poslaného Zachránce. Syna Božího. A syna Davidova. Jako kdysi proroci pomazali izraelské krále, tak ona pomazala Ježíše. Chtěla ho tím veřejně prohlásit za krále. Chtěla ho uctít jako vládce. To nejdražší, co vlastnila, dala Pánu Ježíši. Byl to bláznivý čin. Hodný uznání apoštola Pavla, který často mluví o bláznovství naší víry. Bláznivý čin, který však nakonec vyrůstá z jasné a zřetelné úvaze. Ježíš je pro tu ženu vším. A proto mu dává všechno, co má. S tím by souhlasil i Pavel, který jednou pronesl:

- *A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno. Pro něho jsem všechno ostatní odepsal a pokládám to za nic...* (Fp 3:8)

Ježíš byl její všechno. Chtěla ho oslavit. Chtěla ho uctít tím nejlepším, co měla. Chtěla tímto skutkem vyznat, že ona patří jemu. Že on – a nikdo jiný! - je její laskavý Pán. A ona je jeho pokorná služebnice. Ať si o tom myslí, kdo chce, co chce!

CÍRKEV NENÍ „ČLOVĚK V TÍSNI“

Bratři a sestry, přesně v tom se liší církev Kristova od všech neziskovek, charitativních organizací a dobročinných spolků. Přesně toto odlišuje církev Kristovu od organizací typu *Člověk v tísni*. Úcta k Ježíši

Kristu. Z pohledu druhých lidí: Rozhazovačná, nemístná, nepotřebná, a tak trochu ujetá úcta k Ježíši Kristu. V krizi, ve které se právě nacházíme, ještě sílí společenský tlak na to, aby církev především pomáhala potřebným. A to je do jisté míry v pořádku. K tomu nás nikdo vést nemusí. To my víme, že křesťané nesmí stát stranou, když je třeba pomáhat lidem, kteří jsou v ohrožení života. To církev věděla mnohem dřív, než neziskové organizace spatřily světlo světa. Na druhou stranu: Církev nesmí přestat myslet na Ježíše, když pomáhá druhým lidem. Nesmí se z ní stát dobročinný spolek. Nesmí se přetavit v pouhou charitativní organizaci. Církev musí Krista vyznávat a uctívat. A to také vyžaduje náš čas, naše síly a někdy i naše peníze. Pán Ježíš měl pravdu, když říkal, že chudé budeme mít kolem sebe vždycky. On ostatně citoval Mojžíšův výrok z knihy Deuteronomium:

- *Potřebný ze země nevymizí. Proto ti prikazuji: Ve své zemi ochotně otevři ruku svému utištěnému a potřebnému bratru. (Dt 15:11)*

A přesně tím se řídili první učedníci hned po Ježíšově vzkříšení. V Jeruzalémě se starali o mnohé chudé a potřebné lidi. O tom barvitě pojednává kniha Skutků apoštolských. A našli bychom mnoho příkladů z dějin, kdy se právě křesťané starali o ty nejubožejší. Kdy církev zmírňovala propastné sociální a ekonomické rozdíly mezi jednotlivci či rovnou mezi skupinami lidí. Nevěřící lidé si vždycky rýpnou, že církev byla bohatá, hamižná a nenasytá. Že z lidí dokázala chytře tahat peníze. I to se jistě dělo. A je to hanba. Ale přitom je třeba říct i to „B“: Vzpomínat i na ty, kteří se dobře, poctivě a trpělivě starali o chudé kolem sebe.

Bratři a sestry, dokud nepřijde Pán Ježíš v moci a slávě, budou existovat propastné rozdíly mezi lidmi. Jedni budou žít v přepychu. Druzí v nouzi. Jedni budou mít pořád plné ledničky. Druzí budou mít prázdné stoly i žaludky. Jedni budou mít hned několik domů najednou. A jiní nebudou mít kde hlavu složit. Jedni budou mít sto párů bot. A jiní budou chodit bosky. A církev před tím nesmí zavírat oči. Církev musí pomáhat tam, kde je zrovna třeba. V tomto ohledu bude mít Kristova církev vždycky plné ruce práce, pokud bude chtít obstát v očích svého Pána.

Ale pozor! Tím se nesmí vyčerpat veškerá její aktivita. Je třeba také a především uctívat našeho Spasitele. Je třeba přinášet mu to nejcennější, co máme. Co to je? Naše srdce, bratři a sestry. Náš život. *Tady jsem, Pane Ježíši, odevzdávám se ti. Nechci žít sám za sebe. Chci, abys ty ve mně žil a přebýval svým svatým Duchem. Když budeš chtít, abych otevíral své kapsy druhým lidem, ať se to stane. Když si budeš přát, abych otevíral svá ústa k chvále tvého jména, ať se tak děje. Chci tě chválit tím, že tu budu pro druhé lidi. Ale chci tě také oslavovat tím, že budu s tebou. Že budu naslouchat tvému slovu. Že budu číst a studovat Bibli. Že budu s tebou mluvit na modlitbách. Že tobě budu zpívat a o tobě budu vyprávět druhým lidem. Ty ses nechal pomazat k pohřbu a šel jsi cestou kříže kvůli mně. A já chci žít pro tebe. A umřít s tebou.*

Bratři a sestry, byl to dobrý skutek, který vykonala ta žena. Dobrý skutek – ne však ve spasitelném smyslu. Tedy ne že by se ta žena kvůli tomuto činu jednou dostala do Božího království. Tak to Ježíš nemyslel. Kristus ji prostě jen pochválil. *To se ti povedlo, Marie. Opravdu jsi uhodila hřebíček na hlavičku. Kdykoli budou lidé přemýšlet o mé smrti, kdykoli z Písma uslyší či vyčtou, co jsem pro spásu světa učinil, vzpomenou si i na tebe. Na ten tvůj bláznivý čin plný vroucí lásky. Na tu tvou touhu uctívat mě před ostatními lidmi, ať už si o tom myslí cokoli. Amen.*